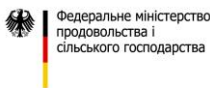

Підтримку надає:

на підставі рішення
Німецького Бундестагу

Німецько-український
агрополітичний діалог

Випуск 07/2020

при Національній асоціації сільськогосподарських дорадчих служб України

МОНІТОРИНГ АГРАРНОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ

Зміст

Закони та інші нормативно-правові акти, які прийняті або набули чинності у червні 2020р.

- Правове врегулювання Національної інвентаризації лісів
- Державна підтримка для кооперативів з тваринниками
- Продовження повноважень служб ветеринарного контролю на кордоні
- Створення єдиного Геопорталу кадастрів
- Призначення нового Голови Держгеокадастру України
- Призначення Міністра захисту довкілля та природних ресурсів України
- Вільний імпорт мінеральних добрив
- Врегулювання використання озоноруйнівних речовин

Законопроєкти, прийняті Верховною Радою України в першому читанні у червні 2020р.

- Мінімальний строк оренди земель під виноградниками
- Посилення захисту водних біоресурсів
- Реформування ветеринарної медицини

Законопроєкти, запропоновані у Верховній Раді України у червні 2020р.

- Обов'язкова реєстрація свійських та домашніх тварин
- Зниження ставки ПДВ для аграрного сектору
- Дозвіл на використання європейських кормових добавок
- Оновлення та спрощення насінневого законодавства
- Обов'язкове інформування бджолярів про обробку рослин
- Посилення відповідальності за нанесення шкоди бджолярам

Виконавці

Виконавець субпроєкту земельних питань

Контакти:
АГД Україна
вул. Рейтарська, 29-6, 01030 Київ
info@apd-ukraine.de
www.apd-ukraine.de

Закони та інші нормативно-правові акти, які прийняті або набули чинності у червні 2020 року

Правове врегулювання Національної інвентаризації лісів

Закон України «Про внесення змін до Лісового кодексу України щодо проведення національної інвентаризації лісів» № 643-IX від 02.06.2020. Закон підписано Президентом України 23.06.2020 та набирає чинності 25.06.2020.

Законом закріплюється правове визначення поняття Національної інвентаризації лісів (НІЛ) як «системи вибірково-статистичних обстежень лісового фонду України, спрямованої на отримання обґрунтованої узагальненої інформації щодо лісів для потреб планування, у тому числі стратегічного, ведення лісового господарства, державного лісового кадастру, моніторингу лісів».

Порядок проведення НІЛ затверджується Кабінетом Міністрів України. Здійснення НІЛ відноситься до повноважень Державного агентства лісових ресурсів України.

Відомості, отримані за результатами проведення НІЛ, вносяться до Державного земельного кадастру.

НІЛ здійснюється за рахунок коштів державного бюджету або за рахунок інших джерел, не заборонених законодавством.

Окрім того, Кабінет Міністрів України уповноважується у шестимісячний строк з дня набрання чинності цим Законом забезпечити прийняття нормативно-правових актів, необхідних для реалізації цього Закону.

Державна підтримка для кооперативів з тваринниками

Постанова Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для надання фінансової підтримки розвитку фермерських господарств» № 447 від 03.06.2020.

Згідно з Постановою, сільськогосподарські (с/г) обслуговуючі кооперативи, до складу якого входять одне і більше фермерських господарств, із землею до 500 га та доходом менше 15 млн. грн. і фізичні

особи, які мають с/г землі або тварин, ідентифікованих відповідно до законодавства, отримують право на отримання державної підтримки.

До цього, Порядком використання коштів, передбачених у державному бюджеті для надання фінансової підтримки розвитку фермерських господарств, затвердженим КМУ 07.02.2018, державна підтримка передбачалась с/г обслуговуючому кооперативу, до складу якого входило не менше ніж 20 членів, серед яких повинні були бути не менше ніж одне фермерське господарство, а інші — фізичні особи, у власності та користуванні кожної з яких перебувало не більше 100 гектарів земель с/г призначення.

Продовження повноважень служб ветеринарного контролю на кордоні

Закон України «Про внесення змін до Розділу X «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин»» № 678-IX від 04.06.2020. Закон підписано Президентом України 19.06.2020 та набирає чинності 21.06.2020.

Законом передбачається продовження до 31.12.2020 включно повноважень регіональних служб державного ветеринарно-санітарного контролю та нагляду на державному кордоні України.

Законом «Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин» № 2042-VIII від 18.05.2017 передбачено, що з 18.05.2020 особи, які здійснюють державний ветеринарно-санітарний контроль та нагляд на державному кордоні України та транспорті, мають бути державними службовцями.

Наразі, враховуючи карантинні обмеження щодо проведення конкурсу на посаду державних службовців, було вирішено продовжити з 18.05.2020 по 31.12.2020 повноваження регіональних служб, які не є державними службовцями, з метою забезпечення безперервного державного контролю на кордоні.

Створення єдиного Геопорталу кадастрів

Закон України «Про національну інфраструктуру геопросторових даних» № 554-IX від 13.04.2020.

Закон набирає чинності 07.06.2020 та вводиться в дію 01.01.2021.

Закон розроблено згідно рекомендаціям Директиви 2007/2/ЄС Європейського Парламенту і Ради від 14.03.2007 із запровадженням інфраструктури геопросторової інформації у ЄС (INSPIRE).

Докладніше див. випуск № 05/2020 «Моніторинг аграрного законодавства» АПД.

Призначення нового Голови Держгеокадастру України

Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про призначення Лещенка Р. М. Головою Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру» № 643-р від 10.06.2020.

Згідно з Розпорядженням, на період дії карантину, на посаду Голови Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру призначається Лещенко Роман Миколайович.

Призначення Міністра захисту довкілля та природних ресурсів України

Постанова Верховної Ради України «Про призначення Абрамовського Р.Р. Міністром захисту довкілля та природних ресурсів України» № 736-IX від 19.06.2020.

Постановою на посаду Міністра захисту довкілля та природних ресурсів України призначається Абрамовський Роман Романович.

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України було створено 27.05.2020 внаслідок розділення Міністерства енергетики та захисту довкілля на два окремих Міністерства: Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України та Міністерство енергетики України.

Вільний імпорт мінеральних добрив

Рішення Міжвідомчої комісії з міжнародної торгівлі № СП-452/2020 / 4411-03 від 22.06.2020.

Згідно з Рішенням комісії, в Україні не буде запроваджуватися обмеження імпорту мінеральних азотних добрив, як було запропоновано Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України (30% квота на імпорт без зазначення країни походження).

На сьогодні забороненим лишається імпорт добрив лише з Російської Федерації.

Врегулювання використання озоноруйнівних речовин

Закон України «Про регулювання господарської діяльності з озоноруйнівними речовинами та фторованими парниковими газами» № 376-IX від 12.12.2019. Закон вводиться в дію 27.06.2020.

Закон прийнято на виконання Україною міжнародних зобов'язань у сфері охорони озонного шару та запобігання зміні клімату, а також адаптації законодавства України до законодавства ЄС.

Цей Закон регулює правовідносини щодо виробництва, імпорту, експорту, зберігання, використання, розміщення на ринку та поводження з озоноруйнівними речовинами і фторованими парниковими газами («контрольованими речовинами»), товарами та обладнанням, які їх містять або використовують. Для цього положеннями Закону визначаються:

- повноваження центральних органів виконавчої влади щодо поводження з контрольованими речовинами;
- основні вимоги до суб'єктів господарювання на ринку контрольованих речовин;
- основні вимоги щодо сертифікації персоналу та відповідного маркування обладнання;
- порядок імпорту, експорту контрольованих речовин та товарів, що їх містять, а також поводження з відходами, що містять ці речовини тощо.

Законом забороняється виробництво контрольованих речовин в Україні.

Законопроекти, прийняті Верховною Радою України у першому читанні у червні 2020 року

Мінімальний строк оренди земель під виноградарствами

Проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо стимулювання розвитку виноградарства в Україні» № 2064 від 05.09.2019. Законопроект прийнято за основу в

першому читанні 16.06.2020, готується на друге читання.

Законопроектом встановлюється мінімальний строк оренди у 25 років для користування земельними ділянками під виноградниками або для їхнього закладання.

Окрім цього, законопроектом врегульовуються питання відшкодування користувачу його витрат, здійснених на закладення та догляд за виноградниками у разі дострокового розірвання договору за ініціативи орендодавця або у разі зміни власника земельної ділянки. Також пропонується надати переважне право на укладання договору користування земельної ділянки на новий термін оренди особі, яка наразі користується земельною ділянкою.

Посилення захисту водних біоресурсів

Проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо охорони водних біоресурсів та середовища їх існування» № 2765 від 16.01.2020. Законопроект прийнято за основу в першому читанні 16.06.2020, готується на друге читання.

Положеннями законопроекту значно підвищуються штрафи за порушення правил використання водних біоресурсів та вимог щодо охорони середовища їхнього перебування і шляхів міграції, переселення, акліматизації та схрещування, а саме:

- за забруднення вод: з 3-8 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (НМДГ¹) до 50-200 НМДГ (850 – 3 400 грн.);
- за порушення правил рибальства: з 2-30 НМДГ до 40-300 НМДГ (680 – 5 100 грн.) або попередження;
- за перевищення лімітів вилову: з 3-30 НМДГ до 100-700 НМДГ (1 700 – 11 900 грн.);
- за виконання робіт на землях водного фонду без здійснення заходів щодо збереження середовища існування та умов розмноження водних біоресурсів вводяться штрафи розміром 400-3000 НМДГ (6 800 – 51 000 грн.) з конфіскацією засобів вчинення правопорушення тощо.

¹ 1 неоподатковуваний мінімум доходів громадян у 2020р. складає 17 грн.

Реформування ветеринарної медицини

Проект Закону «Про ветеринарну медицину та благополуччя тварин» № 3318 від 09.04.2020. Законопроект прийнято за основу в першому читанні 17.06.2020, готується на друге читання.

Законопроект передбачає реформування ветеринарної медицини та відповідає вимогам понад десяти актів Європейського Союзу, що створює законодавче підґрунтя для подальшого виконання положень Угоди про асоціацію з ЄС.

Положеннями законопроекту врегульовуються наступні питання:

- застосування протимікробних препаратів, що запобігатиме поширенню антибіотикорезистентності серед тварин. Забороняється при відгодівлі с/г тварин використання хімічних антибіотиків з профілактичною метою;
- благополуччя с/г тварин і створення для них належних умов утримання і забою;
- ліцензування виробництва та імпорту ветеринарних препаратів;
- створення бази даних ветеринарного фармакологічного нагляду;
- реєстрація та обіг ветеринарних препаратів, впровадження безстрокової реєстрації ветеринарних лікарських засобів;
- зменшення кількості ветеринарних документів (замість 5 - 3 документи) та можливість оформлення у електронному вигляді, скорочення строку їхньої видачі – з одного місяця до одного дня. Можливість видавати такі документи отримують ліцензовані ветеринарні лікарі;
- ведення ветеринарної практики, в тому числі на селі;
- підвищення відповідальності за порушення законодавства у сфері ветеринарної медицини та благополуччя тварин тощо.

Законопроекти, запропоновані у Верховній Раді України у червні 2020 року

Обов'язкова реєстрація свійських та домашніх тварин

Проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо ідентифікації та реєстрації тварин» № 3593 від 04.06.2020, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатори – Сольський М.Т., Юрчишин П.В. та ін. (партії «Слуга народу», «За майбутнє», депутатська група «Довіра»)).

Даний законопроект розроблений у рамках гармонізації законодавства України із законодавством ЄС. Серед основних положень:

- встановлення єдиних правил державного контролю за ідентифікацією та реєстрацією тварин;
- визначення складових системи ідентифікації та реєстрації тварин;
- спрощення механізму відшкодування коштів з Державного бюджету України за проведену ідентифікацію тварин для власників тварин – фізичних осіб;
- запровадження ідентифікації та реєстрації домашніх тварин - котів, собак та диких тварин, які перебувають у неволі чи у напіввільних умовах, а також державного обліку та контролю за їхніми ветеринарно-санітарними обробками та переміщенням;
- введення штрафів за порушення даних норм.

Зниження ставки ПДВ для аграрного сектору

Проект Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо ставки податку на додану вартість з операцій з постачання окремих видів сільськогосподарської продукції» № 3656 від 15.06.2020, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатори – Сольський М.Т., Горварт Р.І. та ін. (партії «Слуга народу», «Батьківщина», «Європейська солідарність», депутатська група «Довіра»)).

Законопроектом пропонується знизити ставку ПДВ з 20% до 14% по операціях з реалізації наступних позицій:

- велика рогата худоба, жива;
- свині, живі;

- молоко незбиране;
- пшениця;
- жито;
- ячмінь;
- овес;
- кукурудза;
- соєві боби;
- насіння льону;
- насіння свиріпи та ріпаку;
- насіння соняшнику;
- насіння та плоди інших олійних культур;
- цукрові буряки.

Дозвіл на використання європейських кормових добавок

Проект Закону «Про внесення змін до прикінцевих положень Закону України «Про безпечність та гігієну кормів» з метою стабілізації ринку кормів» № 3672 від 17.06.2020, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатори – Сольський М.Т., Нагаєвський А.С. та ін. (партії «Слуга народу», «За майбутнє», депутатська група «Довіра»)).

Законопроектом дозволяється використання кормових добавок у виробництві кормів, а також імпорту та обігу кормових добавок і кормів, виготовлених із використанням кормових добавок, які зареєстровані (дозволені) в Європейському Союзі. В разі прийняття, дана норма втрачає чинність через п'ять років після набрання чинності цим Законом.

Очікується, що протягом передбаченого законопроектом періоду, система державної реєстрації кормових добавок в Україні запрацює відповідно до вимог Закону «Про безпечність та гігієну кормів» і оператори ринку зареєструють кормові добавки в Україні та використовуватимуть їх згідно чинному законодавству.

Оновлення та спрощення насінневого законодавства

Проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України (щодо спрощення процедур експертизи, реєстрації сортів рослин та обігу насіння)» № 3680 від 18.06.2020, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатори – Халімон П.В., Сольський М.Т. та ін. (партії «Слуга народу», «За майбутнє», депутатська група «Довіра»)).

Даний законопроект розроблений у рамках гармонізації законодавства України із законодавством ЄС.

Метою документу є суттєве спрощення та оновлення застарілих норм насінневого законодавства, а саме:

- визначається чіткий порядок дій та строки щодо кожного етапу виконання експертизи сорту;
- визначаються строки підготовки та прийняття рішень державної реєстрації сортів рослин;
- термінологія приводиться у відповідність із ратифікованими міжнародними договорами та законодавством ЄС, усуваються неоднозначні трактування;
- уточнюється перелік підстав, наявність яких є достатньою для ввезення та випуску насіння в обіг на території України;
- скасовується державна монополія по наданню платних послуг з видачі сертифікатів на сортові якості тощо.

Обов'язкове інформування бджолярів про обробку рослин

Проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про бджільництво» (щодо вжиття заходів стосовно захисту бджільництва)» № 3740 від 25.06.2020, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатор Деркач А.Л. (позафракційний)).

Законопроект покликаний забезпечити законні права та інтереси бджолярів України. З цією метою пропонується:

- дозволити аграріям використовувати засоби захисту рослин для обробки медоносних рослин у період медозбору виключно в нічний час з 21:00 години до 05:00 години за відсутності льоту бджіл з обов'язковим повідомленням, не пізніше, ніж за 3 доби до початку обробки, через місцеві засоби інформації;
- розширити коло органів місцевого самоврядування, а також територіальних об'єднань, про-

фільних спілок, асоціацій тощо, які зобов'язані інформувати бджолярів про небезпечні роботи.

Посилення відповідальності за нанесення шкоди бджолярам

Проект Закону «Про внесення змін до Кримінального кодексу України (щодо вжиття заходів стосовно захисту бджільництва)» № 3741 від 25.06.2020, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатор Деркач А.Л. (позафракційний)).

Метою законопроекту є посилення кримінальної відповідальності за порушення законодавства у галузі бджільництва, а саме:

- порушення правил, установлених для боротьби зі шкідниками і хворобами рослин, що завдало істотної шкоди, карається штрафом до 100 НМДГ (до 1 700 грн.) або громадськими роботами строком від 120 до 200 годин;
- за ті самі дії, якщо вони спричинили загибель бджолиних сімей, чим створили тяжкі наслідки, пропонується встановити штраф від 100 до 200 НМДГ (1 700 – 3 400 грн.) або обмеження волі на строк до двох років.

Автори, редакція та контакти:

Підготовка проекту: Катерина Лелет

Моніторинг та редакція видання українською мовою: Марія Ярошко

Редакція видання німецькою мовою: Симан Юрк

Німецько-український агрополітичний діалог (АПД)

Тел. +38 066 598 14 40

info@apd-ukraine.de

www.apd-ukraine.de

В публікації «Моніторинг аграрного законодавства в Україні» розглядаються закони та нормативно-правові акти Верховної Ради <http://portal.rada.gov.ua/>, які мають вагомe значення для сталого розвитку аграрного сектору (тобто, суттєво впливають на сільське господарство та харчову промисловість).

Інформація з даного огляду не може розглядатися як юридична консультація.

Їх можна розподілити наступним чином:

- «Закони та інші нормативно-правові акти, які прийняті або набули чинності протягом періоду, який аналізується» означає: закони, які прийняті Верховною Радою та підписані Президентом, навіть якщо вони набудуть чинності пізніше; Постанови Кабінету Міністрів України.
- «Законопроекти, які мають важливе значення і знаходяться в законотворчому процесі протягом періоду, який аналізується»: наприклад, прийняті Верховною Радою у першому читанні або ті, що опрацьовуються в комітетах, однак, поки не прийняті.
- «Законопроекти, запропоновані у Верховній Раді протягом періоду, який аналізується» означає: законопроекти, зареєстровані у Верховній Раді або передані на розгляд в комітети.